

Antički brončani kip atlete vratio se kući u Mali Lošinj Otvoren Muzej Apoksiomena

Predsjednica Republike Hrvatske Kolinda Grabar-Kitarović otvorila je Muzej Apoksiomena u subotu u palači Kvarner u Malome Lošinju. Osim nje, u otvaranju su sudjelovali gradonačelnik Maloga Lošinja Gari Cappelli, te ministar kulture Zlatko Hasanbegović koji je tom prilikom istaknuo 'da se od vađenja kipa iz mora do povratka u Muzej Apoksiomenu vrijedno skrbilo Ministarstvo kulture i Hrvatski restauratorski zavod, a da je u taj postupak bilo uključeno više od 100 stručnjaka'. Hasanbegović je naglasio kako je 'kvaliteta izvedenih restauratorskih i konzervatorskih radova donijela Restauratorskome zavodu vrijednu nagradu na europskoj razini za zaštitu kulturne baštine'.

'Apoksiomen je postao dio identiteta Maloga Lošinja i Jadrana, kao što su neki drugi znameniti antički kipovi dio identiteta gradova poput Londona ili Pariza, u čijim se muzejima nalaze. Svečanost povratka Apoksiomena na Lošinj je i svečanost hrvatske znanosti i struke, hrvatski su konzervatori, restauratori, arhitekti i muzealci iskazali visoku razinu stručnosti, uz bok najvećim svjetskim stručnjacima', rekla je predsjednica Kolinda Grabar Kitarović.

Prenamjena Palače u Muzej Apoksiomena počela je prije četiri godine, 2012. po arhitektonskome konceptu i projektu Saše Randića i Idisa Turata. Kako bi se predstavila skulptura koja se nalazi izvan svakoga vremenskog i fizičkog konteksta kojemu je bila namijenjena, a u isto vrijeme izveo je uzbudljiv i razumljiv muzejski postav, osmišljeno je devet vremenskih i prostorno oblikovanih scena u kojima posjetitelji od trenutka ulaska u muzej u potpunosti doživljavaju kompletnu Apoksiomenovu priču, od pronalaska do povratka na otok. Skulptura je smještena u posve bijelu prostoriju u

kojoj vlada apsolutna tišina u koju se dolazi kroz nekoliko specifičnih i specijalizirano osmišljenih cjelina koje svaka na svoj način donose priču o Apoksiomenu. Muzej je realiziran sredstvima Ministarstva kulture i Grada Maloga Lošinja, uz stručno-znanstvenu potporu Hrvatskoga restauratorskog zavoda.

Statua Apoksiomena pronađena u podmorju između otočića Vele Orjule i otoka Lošinja 'vratila se kući'. Naime, pretpostavlja se da je antički brončani kip atlete, visok 192 cm, 'završio' u moru početkom 1. stoljeća zbog jaka nevremena i opasnosti od prevrtanja broda ili kao žrtva bogovima za siguran nastavak putovanja kroz Osorski kanal. Nakon što ga je 1996. kod otočića Vele Orjule pronašao i fotografirao belgijski turist Rene Wouters, nalaz je dvije godine kasnije prijavljen hrvatskome Ministarstvu kulture. Uz vodstvo stručnjaka Ministarstva kulture i Arheološkoga muzeja u Zadru 14 ronilaca specijalne policije izronilo je kip 27. travnja 1999., a u akciji istraživanja lokaliteta i vađenja kipa sudjelovali su znanstvenici iz pet zemalja. Zbog početnih pokazatelja da se radi o re-

mek-djelu antičke skulpture projekt je dobio i međunarodnu dimenziju te su se uz hrvatske stručnjake uključivali i kolege iz Belgije, Velike Britanije, Italije, Austrije, Njemačke i SAD-a.

Budući da je desalinizacija bila preduvjet za restauratorske radove, Apoksiomen se u bazenu sa slatkom vodom odsoljavao do listopada 2000., kada su počeli konzervatorsko-restauratorski radovi koji su se izvodili u Hrvatskome restauratorskom zavodu u Zagrebu pod vodstvom restauratora Giuliana Tordija, a u suradnji s Antoniom Šerbetićem, voditeljem radionice za metal Hrvatskoga restauratorskog zavoda. Nakon restauracije, Apoksiomen je bio privremeno smješten u Arheološkome muzeju u Zagrebu.

